7/1013 -3-

403

T.C
SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

SAYI : B 14.0.BHİ 01-18
KONU : Yazılı Soru Önergesi

14.1.2000

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

İLGİ : 13.12.1999 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/1013-3045/7653 sayılı yazınız.

Afyon Milletvekili Halil İbrahim ÖZSOY'un, "Pancar ekiminde uygulanan kotalara" ilişkin olarak tarafımdan cevaplandırılmasını istediği (7/1013) esas nolu yazılı soru önergesiyle ilgili cevabımız ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Ahmet Kenan TANRIKULU
Sanayi ve Ticaret Bakanı

EK : 2 sayfa önerge cevabı

DAĞITIM :

Gereği :
T.B.M.M. Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa

Cevaplarda ilgili yazının çıktığı daire, tarih ve numaralarının tam olarak yazılması rica olunur.

404

AFYON MİLLETVEKİLİ SAYIN HALİL İBRAHİM ÖZSOY'UN YAZILI SORULARINA İLİŞKİN CEVAPLARIMIZ

Şeker üretiminde politikamız iç tüketimin yerli üretimle karşılanması şeklindedir. Bunda temel gerekçe, sektörün ülke ekonomisine katkılarının yanısıra Dünya şeker fiyatlarının, kamış şekeri fiyatları nedeniyle, ülkemiz fiyatlarına göre düşük olmasıdır. Tarım ve sanayi kesimi ile bu kesimlerle ilişkili sektörlerin canlı tutulması ülke ekonomisi açısından büyük önem arz etmektedir. Bu nedenle sektör yüksek vergi oranları ile korunmaktadır. İhracat ise düşük dünya fiyatlarına karşı destek gerektirdiğinden avantajlı görülmemektedir.

Ülkemizde pancar üretimi, uzun yıllardan beri fiyat ve destek mekanizmaları ile dengelenmeye çalışılmış, ancak istenilen sonuca ulaşılamamıştır. Bunun neticesinde ülkemiz dönemsel olarak şeker ithalatçısı yada ihracatçısı olma konumundan kurtulamamıştır.

Şeker üretiminde istikrarın sağlanması, pancar üretiminin kontrol altına alınması ile mümkündür. Pancarda uygulanan fiyat ve destek politikalarının üretimin istikrarı için yetersiz kalması, fiyat dışında bazı mekanizmaların da uygulamaya konulmasını gerekli kılmaktadır.

Bu nedenle, şeker üretiminde istikrarın, kendi kendine yeterliliğin ve AB'ye uyumun sağlanmasına yönelik olarak 1998 yılından itibaren "Pancar Üretiminde Kontenjan Uygulaması"na geçilmiştir.

Bu uygulamaya göre; her bir üretici taahhüt ettiği firesi düşürülmüş miktardaki şeker pancarını fabrikasına teslim etmekle yükümlüdür. Fabrika yönetimince oluşturulacak komisyonca tesbit edilecek mücbir sebepler dışında üreticilerin teslim edecekleri pancar miktarı taahhütlerinden her yıl Bakanlar Kurulunca belirlenecek % oran (tolerans) kadar fazla veya eksik olabilir. Teslim edilen pancar miktarının toleransın üzerinde olması halinde fazla pancara ortalama fiyatın belirli oranında düşük fiyatlandırılmaktadır. Eksik teslimat yapılması halinde, noksan pancar bedelinin belirli oranında bedelden kesinti yapılmaktadır.

Bu uygulama ile;

- Pancar üretiminin şekerdeki iç talep doğrultusunda arttırılarak şeker üretiminin garanti altına alınması,
- Fabrikaların verimlilik ilkelerine göre optimal kapasite ile çalıştırılması,
- Üreticilerimize düzenli ve haklı gelir sağlanması,
- Desteklerin rasyonel kullanılması,
- Uluslararası taahhütlerimiz çerçevesinde öngörülen tarım politikalarına uyum sağlanması,
- İstikrarlı üretimin sağlanması suretiyle yerli ve yabancı sermayenin sektöre girmesine uygun ortam hazırlanması,
- Şekerde pazar büyümesine uyum sağlanması,

öngörülmektedir.

1999 yılında TŞFAŞ ve Bağlı Ortaklıkları için 15 milyon 700 bin ton pancar üretim kotası belirlenmiş ve dağıtılmış olmasına karşın üretim 13 milyon 200 bin ton olarak gerçekleşmiştir. 2000 yılı için 12.5 Milyon ton pancar üretim kotası tespit edilmiştir.

1998 yılından itibaren uygulanmakta olan "Kontenjan" giderek daralmakta ve üretim miktarı azaltılmaya çalışılmaktadır. Bakanlığımız, uygulama sonuçlarını dikkatle değerlendirerek, 2000 yılı için özellikle hiç kontenjan alamayan mağdurlara ve gelecekte sistemin geneline yönelik iyileştirme çalışmalarına başlamıştır.